

UDK: 655.55: 727.3: 368:323.27:681.322.2

Prof. dr Nebojša Š. Žarković,¹
Univerzitet „Džon Nezbit“, Beograd

PRIKAZ KNJIGE

NOVINE U OSIGURANJU 2016 (INSURANCE & INNOVATION 2016)

Urednici: dr Andreas Ekštajn (Dr. Andreas Eckstein), Aksel Libetrau (Axel Liebetrau), dr Anja Funk-Minhmejer (Dr. Anja Funk-Münchmeyer)

Izdavač: Ferlag Ferziherungsvirčaft, Karlsruhe (Verlag Versicherungswirtschaft, Karlsruhe), 2016. godina

Obim: 208 strana

Naraslo nadmetanje, novi rizici, promenljiva odanost i sklonost osiguranika i stalno preteća inflacija podstiču osiguravajuću delatnost na iznalaženje načina za uvođenje novina kako bi povećala obim posla, odnosno premiju osiguranja. Takve tržišne promene neprekidno se dešavaju, i osiguravači, ukoliko žele opstati, treba uvek da se prilagođavaju promenljivom okruženju. Napredak nove tehnologije i rastuća svest osiguranika o drugim uslugama za zaštitu od rizika stvaraju sve veći pritisak za novine u osiguranju. To važi posebno danas, u uslovima takozvanog „mekog tržišta“ i slabog privrednog rasta, što osiguravajućim društvima ne pruža niti izgleda za brzi rast premije, niti mogućnosti da steknu znatnije prinose od ulaganja.

Tema noviteti u osiguranju proteklih godina dobila je na važnosti u brojnim časopisima, studijama i na internetu. Knjiga *Novine u osiguranju 2016* upravo

¹ i-mejl: nzarkovic@sbb.rs.

Rad je primljen: 3. 03. 2017.

Rad je prihvaćen: 8. 03. 2017.

predstavlja potvrdu navedenog. Stvaralaštvo i novosti u grani osiguranja sada se smatraju neophodnim i ključnim za dugoročan uspeh. Neki stručnjaci iz osiguranja čak su mišljenja da je ova delatnost dospela na kritičnu tačku. Osiguravači mogu ili rasti, usredsređujući se na svoje stranke, ili nastaviti istim putem, uz postepeno pogoršanje poslovanja, dok će osiguranici prelaziti ka društvima s naprednijim rešenjima i poslovnim obrascima primerenijim svojim potrebama. Stoga ne čudi što osiguravajuće kuće prvenstvo pridaju upravo novinama u uslugama.

U isto vreme javnost smatra kako su društva za osiguranje spora u uvođenju novosti, a posebno zaštite za nove vrste rizika. Jedan stručnjak iz SAD svojevremeno je čak napisao da „otkako su osiguravači uveli savremeno osiguranje domaćinstva 1959, nije uvedena nijedna potpuno nova usluga neživotnog osiguranja za pojedince, odnosno domaćinstva”. Slično, na jednom od godišnjih skupova udruženja nemačkih osiguranika ključna poruka glasila je kako „osiguravači treba prilježnije i pametnije da rade na novinama te da prestanu pokušavati da prodaju jedne te iste usluge”.

Ipak, možemo istaći da, nasuprot uvreženom mišljenju u javnosti, osiguravači iznose na tržište nove usluge u osetnoj meri, što pokazuju i nalazi iz knjige *Novine u osiguranju 2016*. Štaviše, prema saznanjima istaknutim u ovome zborniku, osiguravajuća delatnost u tom pogledu ne zaostaje za drugim uslužnim delatnostima. Međutim, novine u osiguranju pre se dešavaju postepeno i u malim koracima, pa stoga nisu preterano uočljive.

Dokaz za postojanje sklonosti društava za osiguranje ka uvođenju novina jamačno predstavlja i ova knjiga, koja se već šest godina zaredom pojavljuje kao svojevrsni godišnjak novih zamisli i izazova u savremenom nemačkom osiguranju. U knjizi *Novine u osiguranju 2016*, koju su priredili urednici Ekštajn, Libetrau i Funk-Minhmejer, svoje mesto je našlo 19 kvalitetnih priloga. Napisalo ih je tridesetak stručnjaka, koji u izuzetno sažetom i razumljivom obliku ukazuju na osiguravajuće novine i mogućnosti njihove primene u svakodnevnoj tržišnoj praksi.

Od obrađenih tema koje se posebno ističu i privlače pažnju valjalo bi izdvojiti nekoliko napisa o digitalnoj revoluciji u osiguravajućoj oblasti, tu su zatim takođe novine u kratkoročnim osiguranjima, promene kod osiguranika, uhartijavanje u osiguranju, novine u osiguranju industrije, upravljanje prodajom polisa, činoci uspeha upravljanja novinama i drugo. Naročito je važno što ovo delo gotovo isključivo obuhvata primere iz prakse koji treba da nadahnu i ohrabre prevashodno rukovodeće ljude s tržišta osiguranja, kako bi našli sopstvene puteve osmišljavanja posla i uspešnog uvođenja noviteta.

Dobro je poznato da tržište osiguranja igra značajnu ulogu u prebacivanju rizika s onih koji mogu pretrpeti neočekivane štete na one što ih mogu najbolje preuzeti. U svom uvreženom obliku osiguranje je pretežno zasnovano na obrascu zajednice rizika. Mnogi rizici sabiraju se unutar posebnih zajednica, omogućavajući

osiguravaču da razudi i raspline moguće štete na brojne osiguranike. Ali jednako, u širem smislu, osiguranje može biti sredstvo koje pomaže otklanjanju posledica sistemskih rizika koji imaju opšte značenje za preduzeća i čitave delatnosti. Trajan rast tržišta za drugačiji prenos rizika dokaz je za tu proširenu ulogu osiguranja.

Uvođenje novina u neživotnom i životnom osiguranju, čemu značajan doprinos pruža knjiga *Novine u osiguranju 2016*, može pomoći primicanju znatno poboljšanoj podeli rizika na veći broj nosilaca, što bi doprinelo povećanju privredne uspešnosti. Međutim, tržišna nesavršenost znači da postoje granice do kojih osiguravači mogu i treba da prihvataju određene rizike. Pođe li se od raspoloživih informacija u privredi, postaje očigledno da postoji osetna zabrinutost da nepovoljni odбір rizika i subjektivnog rizika osiguravačima ne prouzrokuje ogromne štete. Osiguravajuća društva koja preuzimaju prevelike rizike mogu lako iscrpiti glavnica ako se ispostavi da su odštetni zahtevi neuobičajeno visoki. Neočekivani pad visine sredstava u osiguravajućoj delatnosti mogao bi tako dovesti do privremenog (ili čak i trajnog) manjka osiguravajuće sposobnosti, što bi, sa svoje strane, opravdalo oprezan pristup osiguravača novim pokrićima rizika. Kada istražuju prirodne granice obima obuhvata, društvima za osiguranje važno je da uravnoteže postepene i potpune novine.

Premda su neki mišljenja kako je stepen osavremenjavanja i razvoja prespor, noviteti u osiguranju ipak su izraženiji nego što mnogi primećuju. Kao i uvek, društvima će predstavljati izazov da uravnoteže samosvest u kreiranju i prodaji novih osiguravajućih usluga s prilagodljivošću novonastalim rizicima. Osiguravačima se može prigovoriti da ponekad pokušavaju stvoriti novine sami, bez dovoljnog uvažavanja potreba osiguranika. Ipak, u osiguravajućoj delatnosti i tu postoje izvesni znaci promena, na šta upućuju nalazi više stručnjaka koji su doprineli izlasku neosporno zanimljive i značajne knjige *Novine u osiguranju 2016*.